

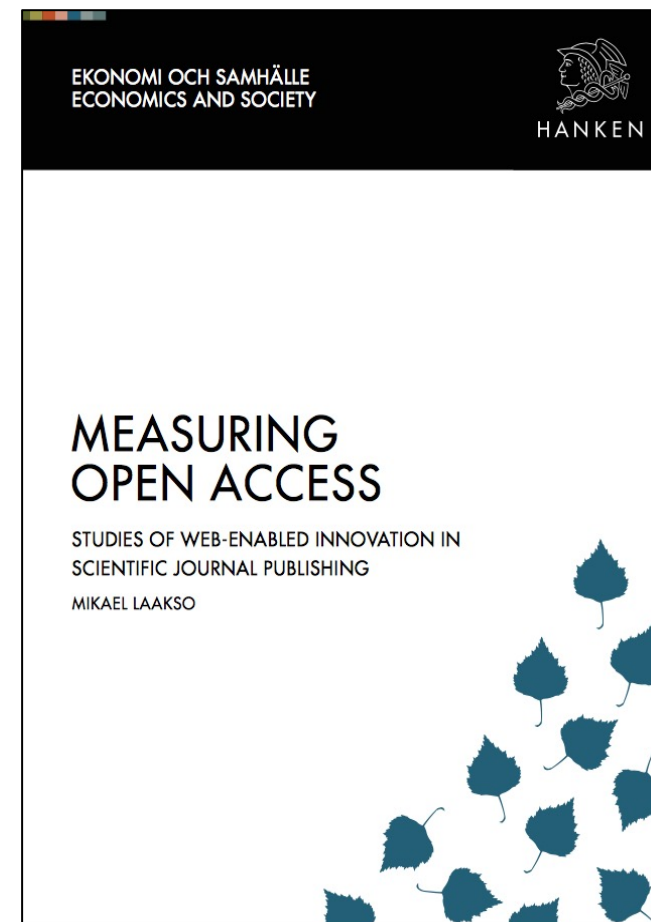
Avoin Julkaiseminen (Open Access)

Mikael Laakso
Yliopistonlehtori, Tietojärjestelmätiede
Hanken Svenska Handelshögskolan, Helsinki
@mikaellaakso

27.11.2021

- » KTT (Tietojärjestelmätieteet) 2014.
- » Tutkinut avoimen tieteellisen julkaisemisen kehitystä eri näkökulmista.
- » JUFO-panelisti (Sosiaalitieteet, media- ja viestintätieteet sekä muut yhteiskuntatieteet).
- » Suomen tiedekustantajien liiton hallituksen jäsen
- » Informaatiotutkimus-lehden päätoimittaja
- » FinElib:in ohjausryhän jäsen

Pyrkimyksenä on kiteytetysti käydä läpi avoimen julkaisemisen eri muodot, niiden kehitystä ja ajankohtaisia ilmiöitä.

» **Open Access (OA)**

- » Taustaa

- » OA:n eri muodot

 - » OA tiedelehdissä

 - » OA muualla verkossa

» **Yhteenvedo & keskustelu**

Miksi avoin julkaiseminen?

HANKEN

Article Purchase 24 hours access for EUR 41,00

Subtotal: \$36.00

Checkout

Buy (PDF)

EUR 43.34

- Unlimited access to the full article
- Instant download
- Include local sales tax if applicable

PDF

\$38

USD

- ☒ Read
- ☒ Print
- ☒ Save

Purchase

Avoimuuden etuja tutkimuksen näkyvyydelle ja vaikuttavuudelle

- » Avoimesti saatavilla olevat artikkelit saavat useammilla tieteenaloilla **keskimääräistä enemmän viittauksia** verrattuna artikkeleihin jotka ovat saatavilla vain tilauspohjaisesti (McKiernan et al (2016).
- » **Viittaus Wikipediassa on 47% todennäköisemmin viittaus OA lehden artikkeliin** kuin tilauspohjaisen lehden artikkeliin (Teplitskiy, Lu & Duede 2016).
- » Tutkimus joka käsitti yli 1700 Nature Communications lehdessä julkaistua artikkelia, **OA artikkelit kokivat 2.5-4.4 enemmän Twitter ja Facebook aktiviteettia** verrattuna saman lehden tilauspohjaisiin artikkeleihin (Wang, Liu, Mao & Fang 2015).

“Open access (OA) literature is digital, online, free of charge, and free of most copyright and licensing restrictions.” (Peter Suber, 2012:4)

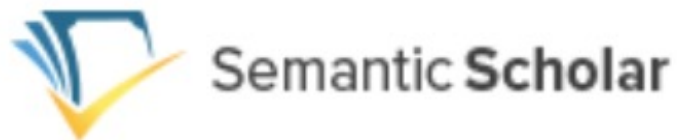
Kulta OA

Open Access tiedelehtien kansissa. Vaatii joskus ns. kirjoittajamaksun, jonka kirjoittaja tai hänen yliopisto/rahoittaja maksaa.

Vihreä OA

Open Access muualla verkossa. Yleensä julkaistun artikkelin käsikirjoitusversio. Maksuton.

Avoimuus mahdollistaa uusia polkuja aineistoihin

IRIS.AI

Avoimuudet hyödyt ovat värisokeat

HANKEN

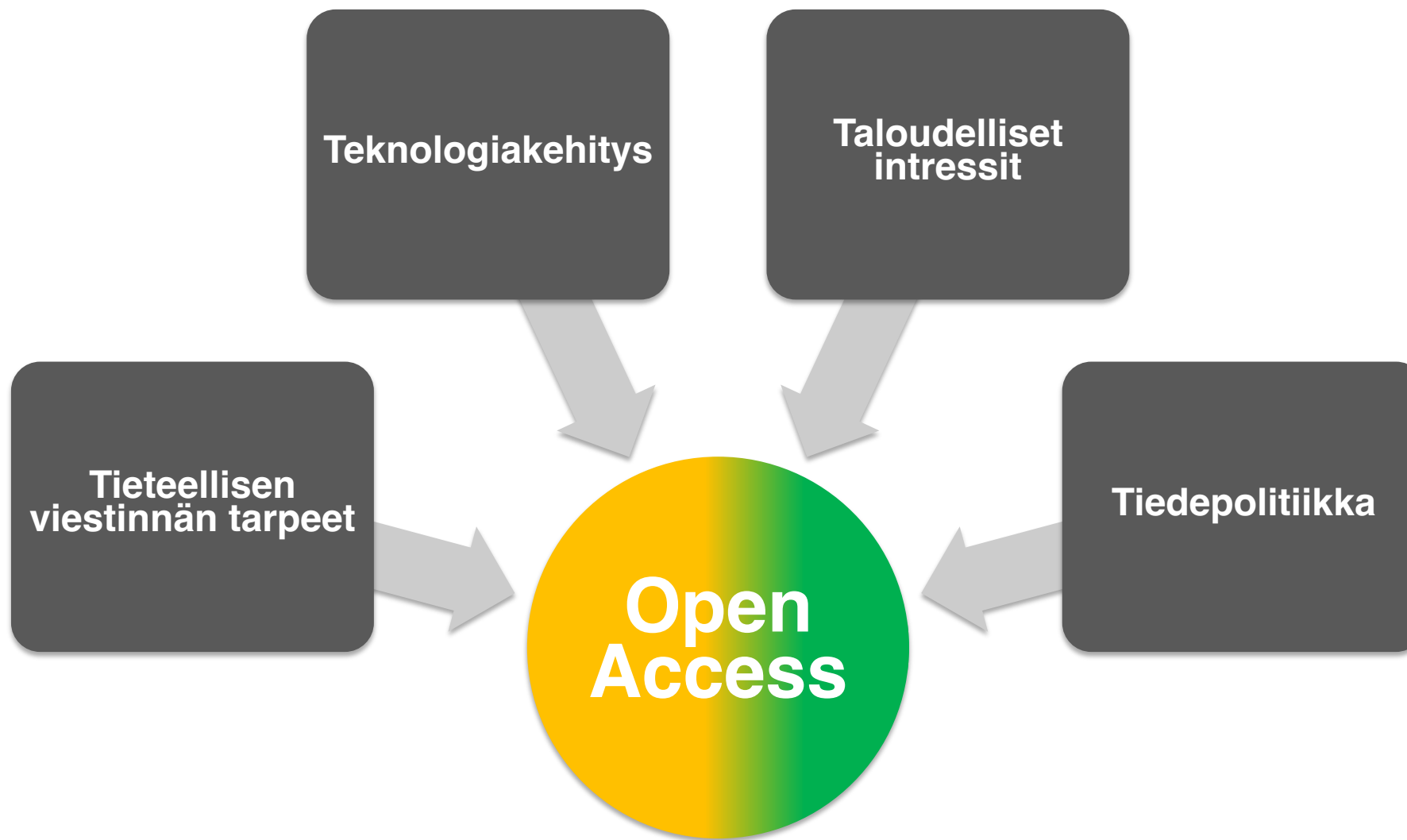
- » Tieteelliselle viestinnälle pääasia on että sisältö on avoimesti saatavilla ilman maksua.
- » Mitä aikaisemmin avoimuus mahdollistetaan sitä suuremmat ovat hyödyt.
- » Erilaisten mallien vaikutukset lehdille kuitenkin merkittäviä.

Open Access kehittyy jatkuvasti

HANKEN

Rahoittajien vaatimukset

Vertaisarvioitujen artikkelien avoin saatavuus

Akatemia edellyttää rahoittamiltaan hankkeilta sitoutumista saattamaan vertaisarvioidut artikkelinsa välittömästi ja avoimesti saataviksi [Plan S:n esittämien periaatteiden ja toimintatapojen](#) [↗] sekä [kansallisen tutkimusjulkaisuiden avoimen saatavuuden linjauksen](#) [↗] mukaisesti. Kyseistä artikkelien avoimen saatavuuden edellytystä toteutetaan hankkeissa, jotka on rahoitettu Akatemian 1.1.2021 jälkeen avaamissa hauissa. Aiemmin rahoitettuja hankkeita koskevat edellytykset tai kehotukset avoimen saatavuuden toteutuksesta on luettavissa kunkin hankepääätöksen tekemisen aikaan voimassa olleista [rahoitusehdoista](#).

Akatemia edellyttää avoimuuden toteuttamista jollakin Plan S:n osoittamasta kolmesta toteutustavasta.

Guidelines to the Rules on Open Access to Scientific Publications and Open Access to Research Data in Horizon 2020

3. MANDATE ON OPEN ACCESS TO PUBLICATIONS

[Article 29.2](#) of the Model Grant Agreement sets out detailed legal requirements on open access to scientific publications: under Horizon 2020, **each beneficiary must ensure open access to all peer-reviewed scientific publications** relating to its results.

To meet this requirement, beneficiaries must, at the very least, ensure that any scientific peer-reviewed publications can be read online, downloaded and printed.

Since any further rights - such as the right to copy, distribute, search, link, crawl and mine - make publications more useful, beneficiaries should make every effort to provide as many of these options as possible.

Suomessa rima asetettu korkealle

HANKEN

TAVOITTEET

1. Viimeistään vuonna 2022 kaikki uudet tieteelliset artikkeli- ja konferenssijulkaisut ovat välittömästi avoimesti saatavilla.
2. Tieteellisten julkaisukanavien ja julkaisujen kokonaishinnat ovat läpinäkyviä ja julkisia.
3. Viimeistään vuonna 2022 kaikille uusille tutkimusjulkaisuille määritellään avoimuuden takaava CC-lisenssi turvaamaan tutkijan oikeuksia.
4. Tutkimusyhteisö luo yhteisrahoitteisen julkaisumallin, joka mahdollistaa Suomessa julkaistavien tutkimusartikkeleiden välittömän avoimuuden.

Julkaisujen avoin saatavuus mukana OKM:n uudessa rahoitusmallissa

HANKEN

42 % Koulutus

30 % Suoritetut alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot

- Josta ylemmät kk-tutkinnot 19 % ja alemmat kk-tutkinnot 11 %
- Kertoimet tavoiteajalle ja toiselle tutkinnoille sekä alakohtaisuudelle
- Tavoitekatto ylemmille korkeakoulututkinnoille

5 % Jatkuva oppiminen ja yhteistyö

4 % Työllistyminen ja työllistymisen laatu

- 2 % työlliset vuosi valmistumisen jälkeen, 2 % uraseuranta

3 % Opiskelijapalaute

34 % Tutkimus

8 % Suoritetut tohtorintutkinnot

Julkaisut

- 14 %** • Vertaisarvioidut: julkaisufoorumin tasoluokka 3 (kerroin 4), luokka 2 (3), luokka 1 (1) ja luokka 0 (0,1).
- Avoimesti saatavilla olevat vertaisarvioidut, kerroin 1,2
- Muut julkaisut, kerroin 0,1

Kilpailtu tutkimusrahoitus

- 12 %** • Josta kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus 6 %
- Josta kotimainen tutkimusrahoitus sekä kotimainen ja kansainvälinen yritysrahoitus 6 %

24 % Koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteet

15 % Strategiaperusteinen rahoitus

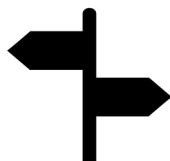
- Osio A. yliopiston strategiaa tukevat toimenpiteet
- Osio B. hallitusohjelmasta ja valtioneuvoston tavoitteista lähtevät korkeakoulu- ja tiedepoliittiset tavoitteet, enintään
- Kansainvälistymisen näkökulma sisäänrakennettuna osana strategista rahoitusta

9 % Valtakunnalliset tehtävät

- Valtakunnalliset erityistehtävät, harjoittelukoulut, Kansalliskirjasto, Taideyliopisto

Kansainvälinen tiedepolitiikka

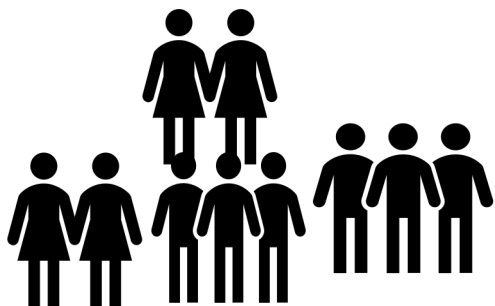
Kansallinen tiedepolitiikka

Yliopistot

Kirjastot

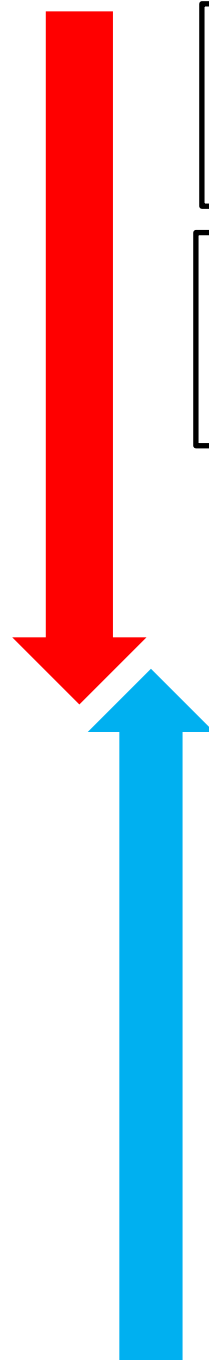
Tutkijat

Kustantajat

Tutkimusrahoittajat

Kirjastojen uusi rooli

HANKEN

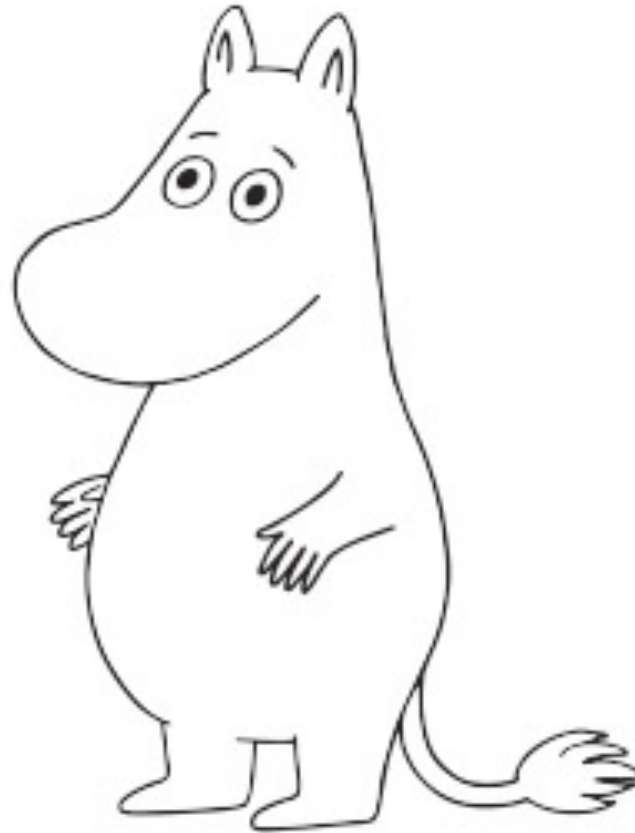
Kulta OA

OA tiedelehdissä

Mistä suomalaiset voivat ylpeitä?

HANKEN

Mistä suomalaiset voivat ylpeitä?

HANKEN

Suomen suurin ylpeydenaihe: *Journal.fi*

HANKEN

JOURNAL.FI

Suomalaiset tiedelehdet verkossa

Hae artikkeleita...

Uusimmat numerot

Journal Cover	Title	Volume/Issue	Year
	Idäntutkimus	VOL 28 NRO 3	(2021)
	Kasvatus & Aika	VOL 15 NRO 3-4	(2021)
	Approaching Religion	VOL 11 NRO 2	(2021)
	Poliitiikka	VOL 63 NRO 4	(2021)
	Hallinnon Tutkimus	VOL 40 NRO 4	(2021)
	Ainedidaktiikka	VOL 5 NRO 1	(2021)

Sivustolla on tällä hetkellä noin 110 suomalaista tieteellistä lehteä ja vuosikirjaa.

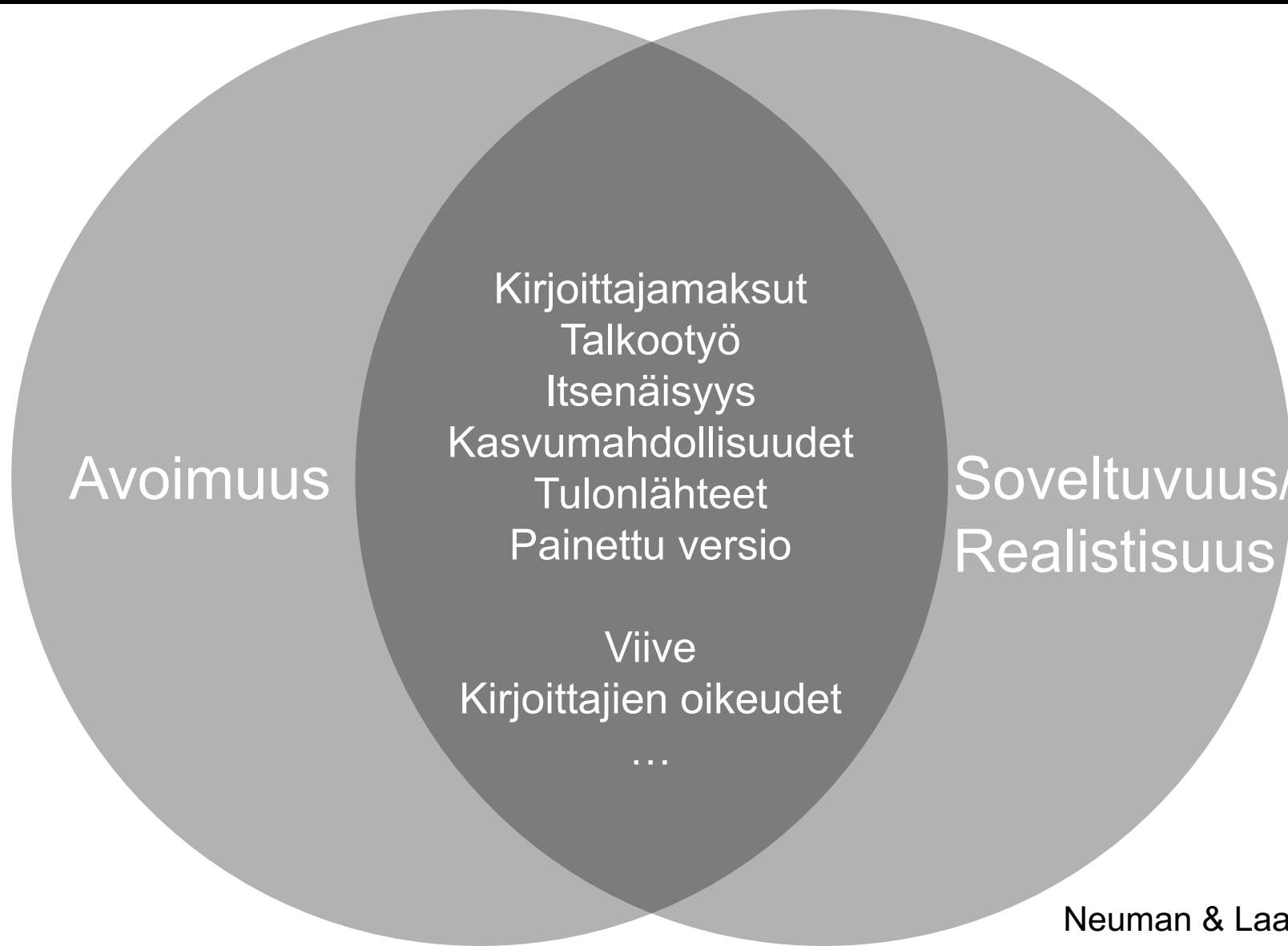
*Jos tilausmaksut katoavat, miten
varmistaa lehden rahoitus?*

Avoimuus lehden näkökulmasta

HANKEN

Teesi: Siirtyminen (järjestelmätasolla) täysin avoimeen julkaiseminen olisi pidemmän päälle edullisempaa

HANKEN

- » Tilaushintoja vastaavilla tai alemmilla kustannuksilla olisi mahdollista toteuttaa avoin julkaiseminen.
 - » Tutkimusorganisaatiot eivät enää maksaisi kustantajille tilauksista vaan artikkeleiden julkaisemisesta.
 - » Tämä mahdollistaisi kaikille avoimen pääsyn kaikkiin julkaisuihin.

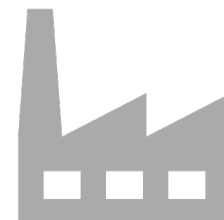
Yhden vuoden maailmanlaajuiset maksut tiedelehtien julkaisijoille	7.6 miljardia euroa
Yhden vuoden aikana julkaistut artikkelit	2 miljoonaa artikkelia
Jokaisesta artikkelia kohden maksettu	n. 3800 euroa

Hyödyllinen erittely:

» Maksu lopputuotteista ”asiakkaana”

» Rakenteiden rahoitus ”osakkaana”

Kirjoittajamaksut (Article Processing Charge)

HANKEN

- » Noin kolmasosa maailman OA lehdistä toimii ns. käänteisen liiketoimintamallin mukaan, perien kirjoittajilta kertakorvauksen artikkelin julkaisupalveluista.
- » Maksu peritään hyväksytyn julkaisupäätöksen jälkeen.
- » Asiakkaat = kirjoittajat/heidän organisaatio/hanke ym.

- » Tilauspohjaiset lehdet tarjoavat kirjoittajille mahdollisuuden julkaista artikkeli avoimesti verkossa julkaisijan sivuilla kirjoittajamaksua vastaan.
- » Usemmiten mahdollistaa CC lisenssin käytön.
- » Hinta useimmiten 2000-3000eur.
- » Osuus 3-5% tilauspohjaisten lehtien artikkeleista, mutta vahvaa kasvua.

Publish-and-Read sopimukset kansainvälisten julkaisijoiden ja yliopistojen/kirjastojen välillä

HANKEN

- » Tiedelehtien tilausmaksut nousevat koko ajan ja samalla tutkijat maksavat yhä useammin maksuja avoimesta julkaisemisesta.
- » Yhdellä kiinteähintaisella sopimuksella katetaan sekä pääsy tilauspohjaisiin julkaisuihin että omien tutkijoiden kirjoittajamaksut joko osittain tai kokonaan.
- » Springer, Wiley ja Elsevier ovat tehneet tällaisia sopimuksia monen eri Eurooppalaisen yliopiston ja konsortion kanssa.
- » Myös Suomi (FinElib) pyrkii tällaisiin järjestelyihin kustantajaneuvotteluissa.

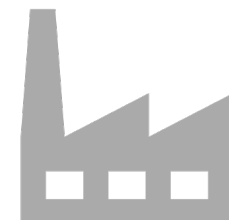
*Uudenlaiset rahoitus-/toimintamalleja kehitetään
tukemaan avointa julkaisemista*

HANKEN

Open Library of Humanities

ScholarLed

Knowledge Unlatched

RADICAL OPEN ACCESS

Building Horizontal Alliances

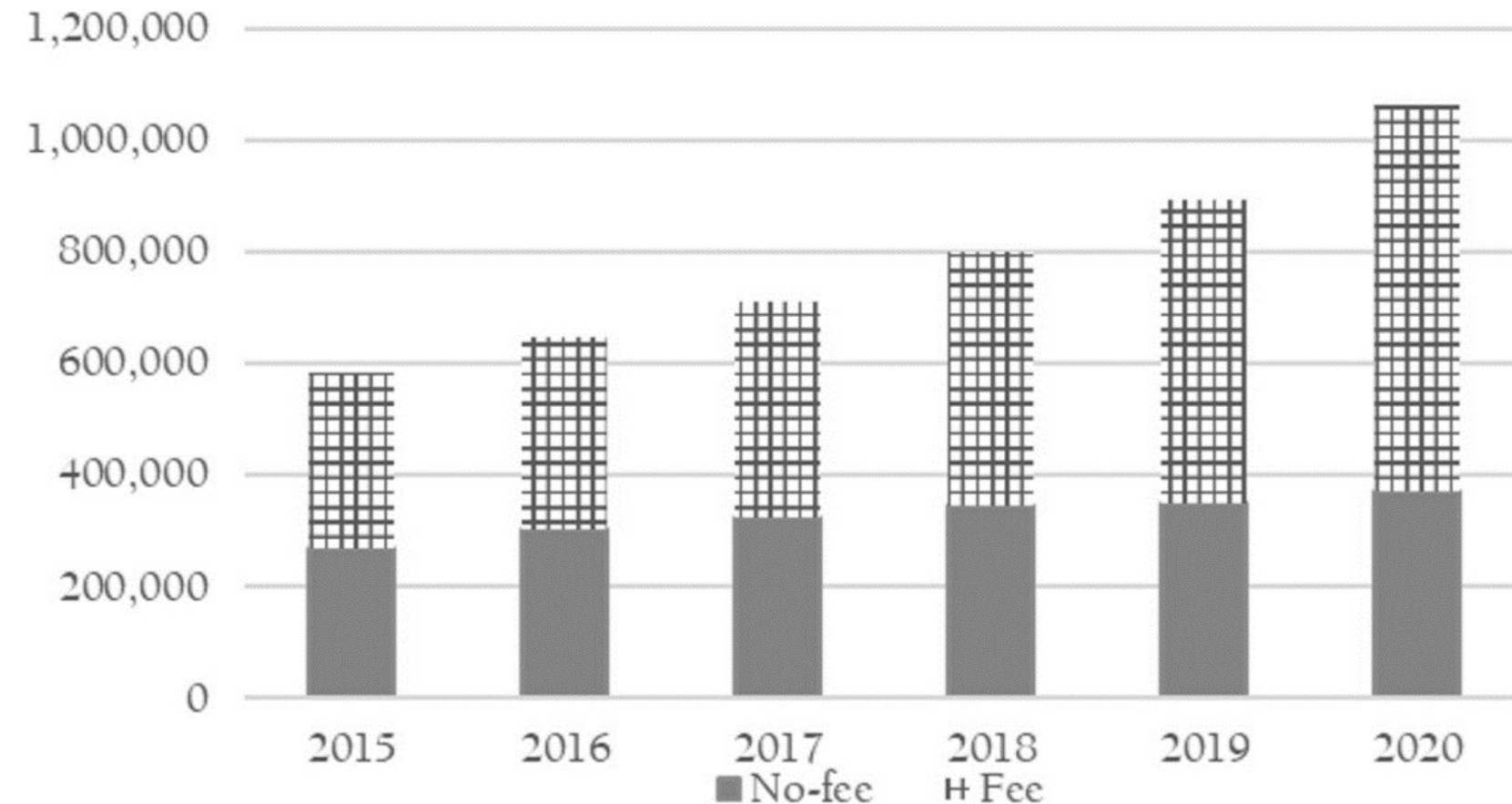

SCOAP³

Open Access lehtien artikkelimääräinen kasvu 2015-2020

HANKEN

- » Vuonna 2020 julkaistiin yli miljoonaa artikkelia DOAJ-listatuissa tiedelehdissä (15 128 kpl).
- » Suurin osa artikkeleista julkaistu kirjoittajamaksullissa lehdissä.

SUPPORT ♥ ▾APPLY ▾SEARCH 🔍

SEARCH ▾DOCUMENTATION ▾ABOUT ▾LOGIN ➔

SEARCH

Journals ?

theology

All fields ▾ 🔍

🔗 SHARE OR EMBED

145 indexed journals

⚙️ Refine search results

SEE JOURNALS...
☐ With a DOAJ Seal ☑️
☐ Without article processing charges (APCs)

SUBJECTS ▾

Search 514 subjects 🔍

☐ Agriculture
☐ Auxiliary sciences of history
☐ Bibliography. Library science. Information resources
☐ Education
☐ Fine Arts
☐ General Works

LANGUAGES ▾

Sort by
Added to DOAJ (oldest first) ▾

Results per page
10 ▾

« First < PrevPage 1 of 15Next >

Journal of Southern Religion 🔗
JSR
Published by *West Virginia University* in **United States**
Accepts manuscripts in **English**
Philosophy. Psychology. Religion: Religions. Mythology. Rationalism

Last updated on 28 Apr 2017
[Website](#) 🔗
No charges
[CC BY](#)

Journal of Religion and Society 🔗
Published by *Creighton University* in **United States**
Accepts manuscripts in **English**
Philosophy. Psychology. Religion: Religions. Mythology. Rationalism

Last updated on 10 Jun 2021
[Website](#) 🔗
No charges
[CC BY](#)

doaj.org

Uudenlaiset tiedelehdet, luotu avoimen julkaisemisen mahdollistamalla rahoituslogiikalla

HANKEN

PeerJ

Kirjoittajamaksujen lieveilmiö

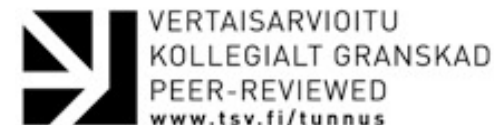
- » Kun uusia lehtiä luodaan kiivaaseen tahtiin niin myös korkealaatuisilla aloitteilla voi olla vaikeuksia houkuttaa laadukkaita käsikirjoituksia.
- » Aloitteita on tehty läpinäkyvien laatustandardien työstämiseksi.
- » Ajan myötä lehdet pystyvät todistamaan laatunsa.

Open Access Scholarly
Publishers Association

Julkaisufoorumi

Avoim vertaisarviointi myös tapa vahvistaa lehden uskottavuutta

HANKEN

Avoimet vertaisarvioraportit	Vertaisarviot julkaistaan hyväksytyn artikkelin rinnalla.
Avoimet henkilöllisyydet	Kirjoittajien ja vertaisarvioijien henkilöllisyydet ovat molemmilla tiedossa
Avoim osallistuminen	Mahdollistetaan laajempi osallistuminen vertaisarviointiprosessiin.
Avoim vuorovaikutus	Suora kommunikaatio kirjoittajien ja vertaisarvijoiden välillä, sekä vertaisarvioitsijoiden kesken, mahdollista ja kannustettu.
Avoim kommentointi	Arviointi tai kommentointi mahdollista jo julkaistulle materiaalille.

Selvitys aiheesta:

https://www.tsv.fi/sites/tsv.fi/files/media/selvitys_avoimesta_vertaisarvioinnista_kotimaisen_tiedejulkaisemisen_kentalla.pdf

- » UK Research and Innovation och Association of Learned and Professional Society Publishers (ALPSP) on rahoittanut selvityksen joka keskittyy tieteellisten seurojen lehtien avoimeen julkaisemiseen.
- » Esittää 27 tapaa jolla lehti voi kasvattaa rahoitusta (tai pienentää kustannuksia) josta vain 3 perustuu kirjoittajamaksuihin.

ARTIKKELI

Kotimaiset tieteelliset julkaisusarjat ja avoimuus

Anna-Kaarina Linna

Turun yliopiston kirjasto

anna-kaarina.linna@utu.fi

<https://orcid.org/0000-0002-7901-2789>

Mika Holopainen

Helsingin yliopiston kirjasto

mika.holopainen@helsinki.fi

<https://orcid.org/0000-0002-8829-2540>

Arto Ikonen

Avoimen tiedon keskus, Jyväskylän yliopisto

arto.ikonen@jyu.fi

<https://orcid.org/0000-0003-0216-6963>

Irene Ylönen

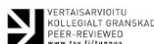
Avoimen tiedon keskus, Jyväskylän yliopisto

irene.ylonen@jyu.fi

<https://orcid.org/0000-0002-1374-2375>

This study examines open access availability and self-archiving policies of 336 Finnish peer reviewed journals and serials which are classified at levels 1 to 3 in national Publication Forum. The study concludes that 53 % of Finnish peer reviewed publication channels are open access and 12 % of non-open access publication channels have defined their green open access policy to allow self-archiving. 6 % of publications practice delayed open access model and 2 % hybrid model. The study also concludes that only a small group of Finnish peer reviewed journals meet the focal Plan S requirements.

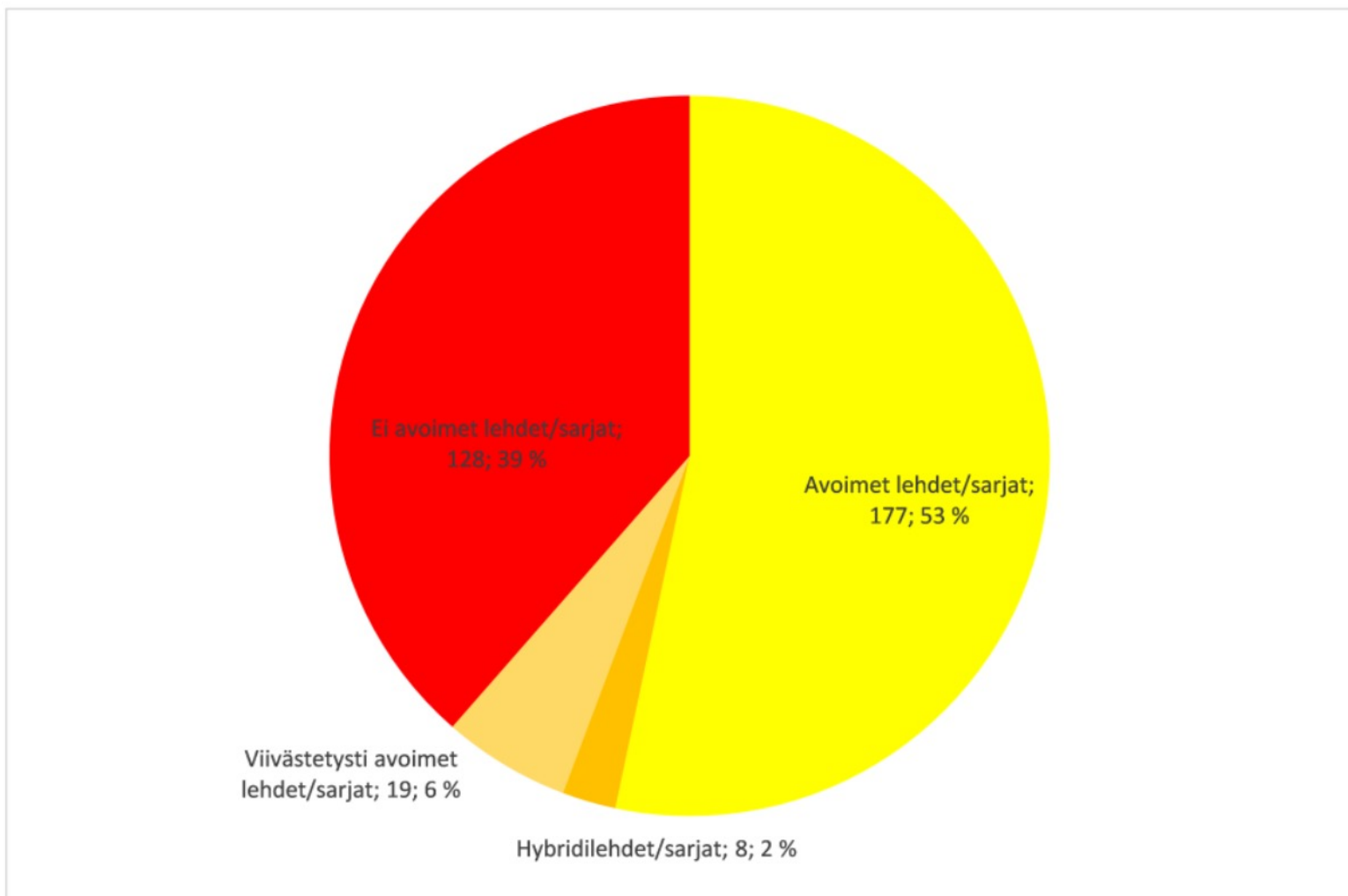
Asiasanat: avoin julkaiseminen; rinnakaistallentaminen; open access; tiedelehdet; tieteellinen julkaisutoiminta

Artikkeli on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä

Pysyvä osoite: <https://doi.org/10.23978/inf.98656>

Linna, A.-K., Holopainen, M., Ikonen, A., & Ylönen, I.
(2020). Kotimaiset tieteelliset julkaisusarjat ja avoimuus.
Informaatiotutkimus, 39(4), 4–32.
<https://doi.org/10.23978/inf.98656>

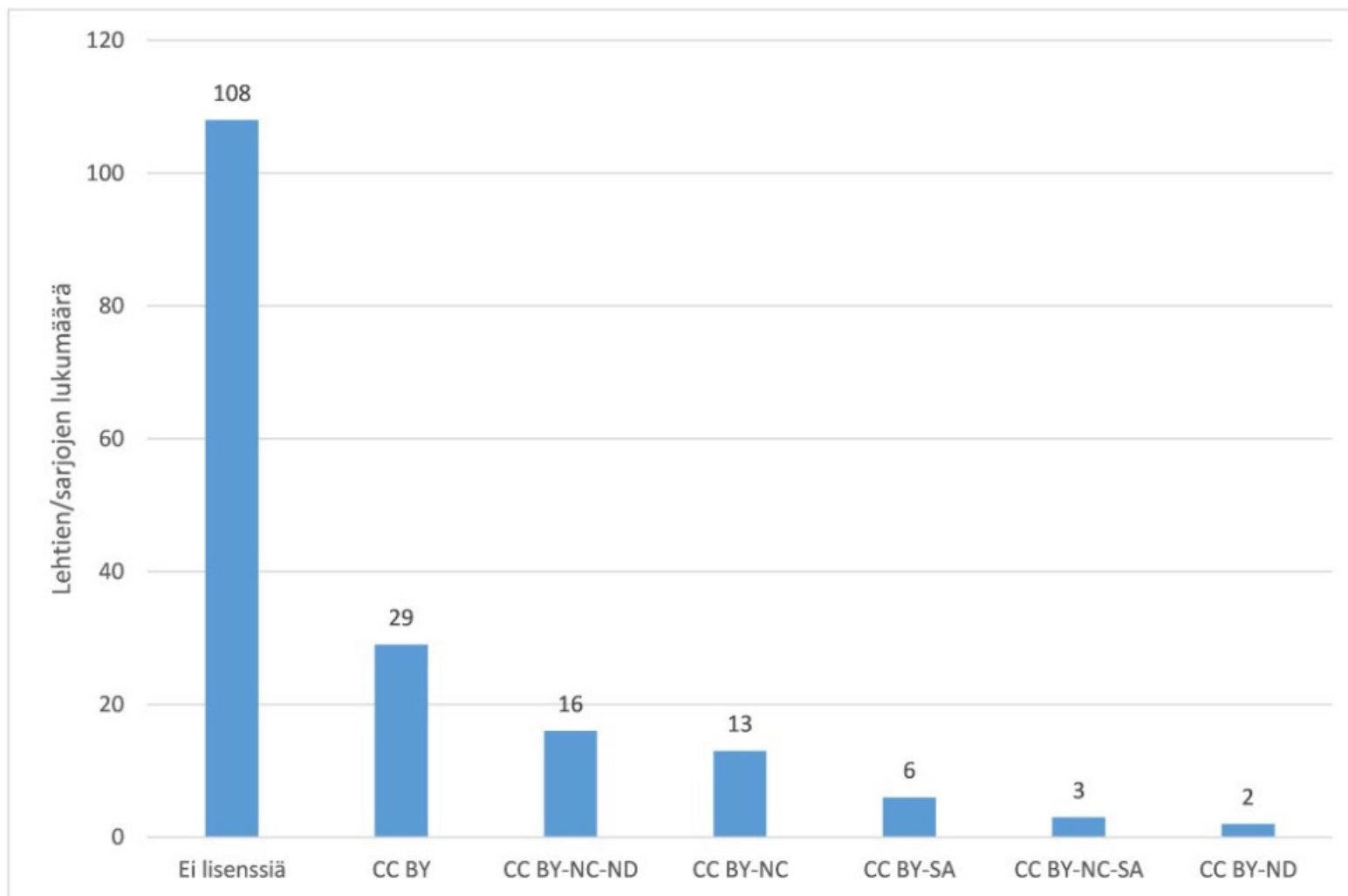

Kuva 1. Lehtien ja sarjojen jakautuminen avoimiin, hybrideihin, viivästetysti avoimiin ja ei avoimiin

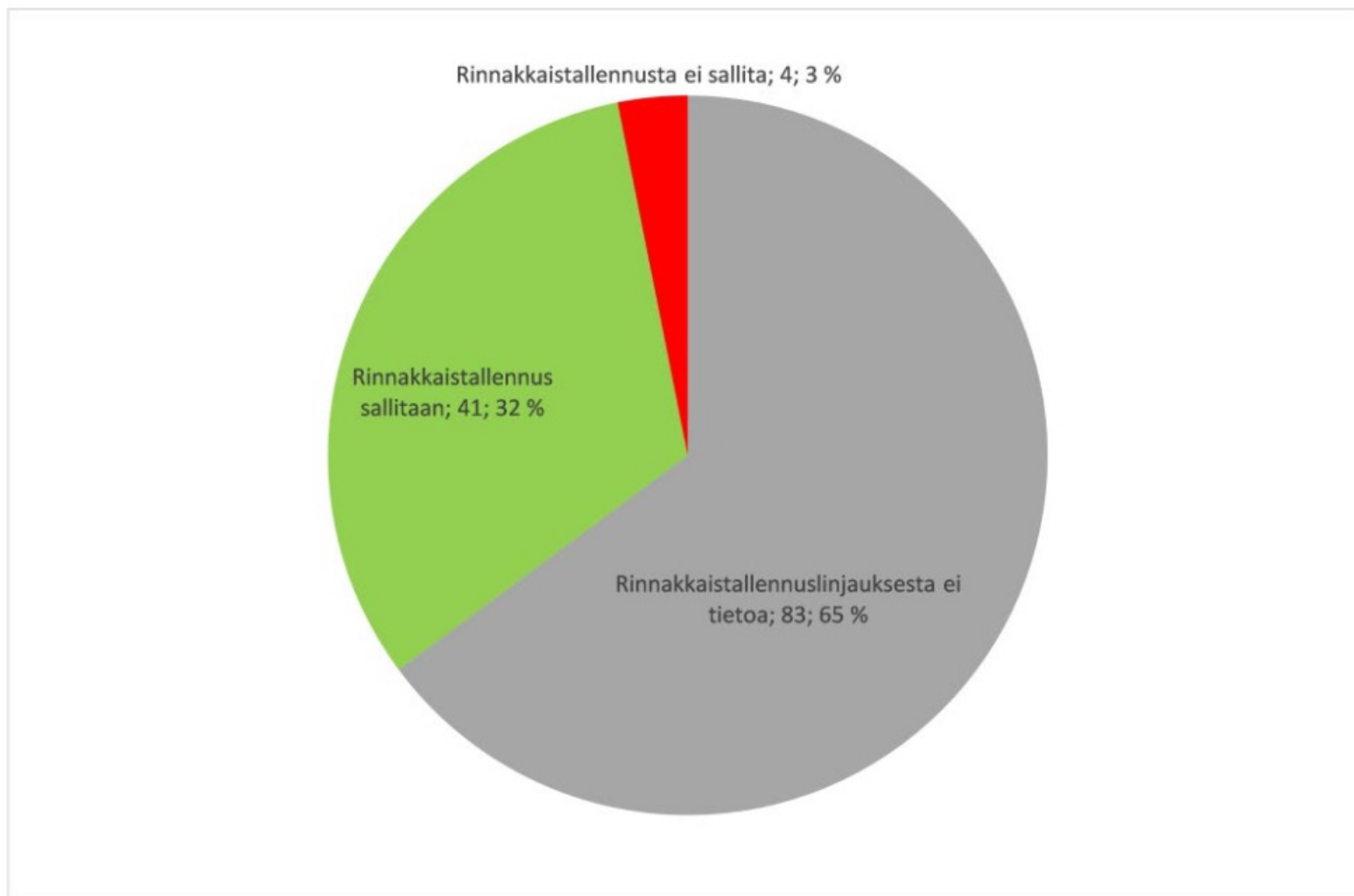
Muutama poiminta

HANKEN

Kuva 2. Avointen lehtien/sarjojen käyttölisenssit

Kuva 3. Ei avointen julkaisusarjojen rinnakkaistallennuslinjaukset

Vihreä OA

OA muualla verkossa

fish consumption

Scholar

About 126,000 results (0.12 sec)

 My Citations

Articles

Case law

My library

Any time

Since 2017

Since 2016

Since 2013

Custom range...

Sort by relevance

Sort by date

☐ include patents

☐ include citations

☒ Create alert

Fish consumption, fish oils, and cardiovascular events: still waiting for definitive evidence

[PM Ridker](#) - [The American Journal of Clinical Nutrition](#), 2016 - [Am Soc Nutrition](#)

← 1 Allaire J, Couture P, Leclerc M, Charest A, Marin J, Lépine MC, Talbot D, Tchernof A, Lamarche B. A randomized, crossover, head-to-head comparison of eicosapentaenoic acid and docosahexaenoic acid supplementation to reduce inflammation markers in men and

[Related articles](#) [All 2 versions](#) [Cite](#) [Save](#)

Trends in blood mercury concentrations and fish consumption among US women of reproductive age, NHANES, 1999–2010

[RJ Birch](#), [J Bigler](#), [JW Rogers](#), [Y Zhuang](#)... - [Environmental ...](#), 2014 - [Elsevier](#)

Background **Consumption** of finfish and shellfish is the primary exposure pathway of methylmercury (MeHg) in the US. MeHg exposure in utero is associated with neurodevelopmental and motor function deficits. Regulations and **fish** advisories may

[Cited by 26](#) [Related articles](#) [All 9 versions](#) [Cite](#) [Save](#)

No association between fish consumption and risk of stroke in the Spanish cohort of the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC-Spain): a ...

[P Amiano](#), [S Chamosa](#), [N Etxezarreta](#)... - [Public health ...](#), 2016 - [Cambridge Univ Press](#)

Objective To prospectively assess the associations between lean **fish**, fatty **fish** and total **fish** intakes and risk of stroke in the Spanish cohort of the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC-Spain). Design **Fish** intake was estimated from a validated

[Related articles](#) [All 6 versions](#) [Cite](#) [Save](#)

Regular fish consumption and age-related brain gray matter loss

[CA Raji](#), [KI Erickson](#), [OL Lopez](#), [LH Kuller](#)... - [American journal of ...](#), 2014 - [Elsevier](#)

Background Brain health may be affected by modifiable lifestyle factors; consuming **fish** and antioxidative omega-3 fatty acids may reduce brain structural abnormality risk. Purpose To determine whether dietary **fish consumption** is related to brain structural integrity among

[Cited by 34](#) [Related articles](#) [All 10 versions](#) [Cite](#) [Save](#)

[HTML] infona.pl

[PDF] cambridge.org

[HTML] nih.gov

Organisaatioiden julkaisuarkistot ja tieteenalakohtaiset julkaisuarkistot

HANKEN

HELDA

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Aaltodoc

DHanken

arXiv.org

bioRxiv
beta

THE PREPRINT SERVER FOR BIOLOGY

SOCARXIV
open archive of the social sciences

Rinnakkaistallentaminen – tasapainoilua lehden ja tutkijan intressien väliltä

HANKEN

» **Tutkija**

- + Mahdollistaa julkaisun laajan saatavuuden.
- + Avoimuus joka ei edellytä maksua.
- + “Omistajuus” omaan tekstiin säilyy.
- Vaatii jonkin verran aikaa, vaivaa, ja tietoutta toteuttamiseen.

» **Tiedelehti**

- + Lisätty näkyvyys mahdollistaa uusia viittauksia lehden artikkeleille.
- + Talletusviive ehkäisee suoran uhan tilauspohjaiselle mallille.
- + Käsikirjoitus ei ole täysin verrattavissa julkaistuun artikkeliin.
- Luo haastavat toimintaedellykset avoimelle julkaisemiselle

Tietokanta lehtien ja kustantajien rinnakkaistallennusehdoista

HANKEN

 Digital Resources > Open Access

Sherpa Romeo

[About](#) [Search](#) [Statistics](#) [Help](#) [Support Us](#) [Contact](#) [Admin](#)

Welcome to Sherpa Romeo

Sherpa Romeo is an online resource that aggregates and analyses publisher open access policies from around the world and provides summaries of publisher copyright and open access archiving policies on a journal-by-journal basis.

Enter a journal title or issn, or a publisher name below:

Journal Title or ISSN

Search

Publisher Name

Search

[Browse by Country](#) [Browse by Publisher](#)

SERVICES

Open access services from Jisc

Services to support open access

SERVICE

Sherpa Services

Helping authors and institutions make informed and confident decisions in open access publication and compliance.

GUIDE

Managing open access costs

A guide from Jisc

<http://www.sherpa.ac.uk/>

- » Kustantajan ehdot määrittävät vain teoreettisen maksimin rinnakkaistalletukselle
- » Tutkijoiden asenteet ja tietoisuus OA:n mahdollisuuksista kuitenkin määrää, missä määrin rinnakkaistalletuksia tehdään

Asenteet

Tietoisuus

Kustantajat eivät olleet passiivisia

HANKEN

- » Kirjoittajasopimukset eivät kiveen hakattuja, havaittavissa rajoitusten kasvua (Gadd & Troll Covey 2017; aoasg.org.au).
- » Kilpailu lisää tervettä tasapainoa, kukaan ei pysty täysin yksin määääämään sääntöjä.
- » Isoilla kustantajilla taloudellisia kannustimia ohjata kirjoittajat maksullisiin OA ratkaisuihin.

Rike ilman rangaistusta?

HANKEN

- » Tiedelehtiä vertaillaan keskenään mm. niiden julkaisemien artikkeleiden saamien viittausten perusteella.
- » On siis myös lehden intresseissä, että artikkelit ovat saatavilla niille jotka niihin voisivat viitata, kuitenkin vaarantamatta lehden toimintaedellytyksiä.
- » Tiedossa ei ole yhtään tapausta, jossa artikkelin kirjoittaja olisi joutunut oikeudessa puimaan omien teostensa jakamista.

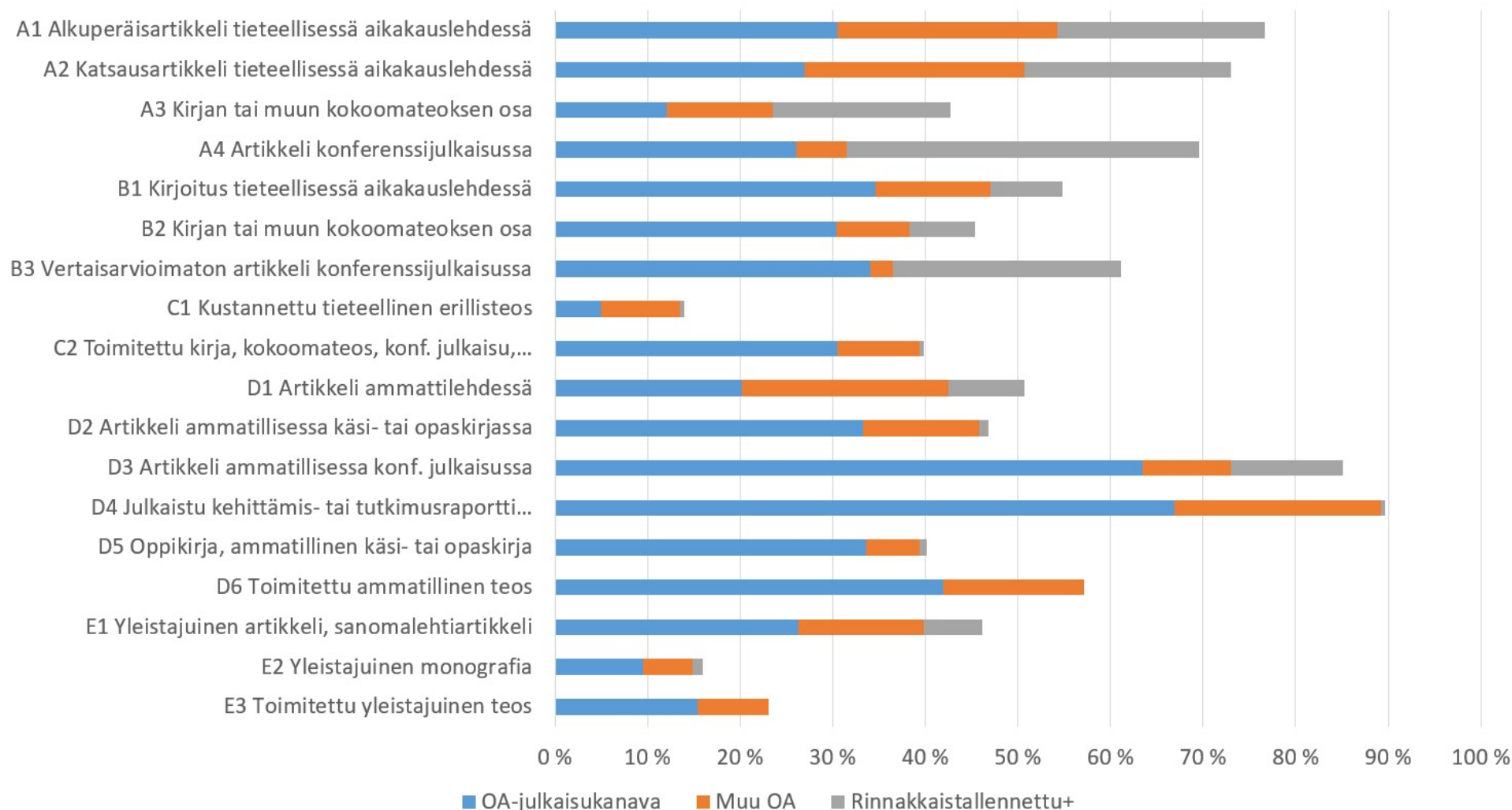
- » Sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia OA:lle
 - + Lisäävät tieteellisen materiaalin löydettävyyttä
 - + OA:n hyödyt toteutuvat ainakin osittain
 - + Tutkijat näkevät selvästi, miten paljon heidän artikkeleitaan luetaan palvelun kautta
 - Julkaisusopimukset mainitsevat harvoin tällaisia palveluita (Laakso 2014)
 - Kaupalliset
 - Pitkäaikainen saatavuus/jatkuvuus epävarma

Lopuksi: Missä mennään kotimaassa?

HANKEN

OA-julkaisujen osuus yliopistojen vuoden 2020 julkaisuista
julkaisutyyppin (A1-E3) mukaan jaoteltuna, tilanne 1.4.2021

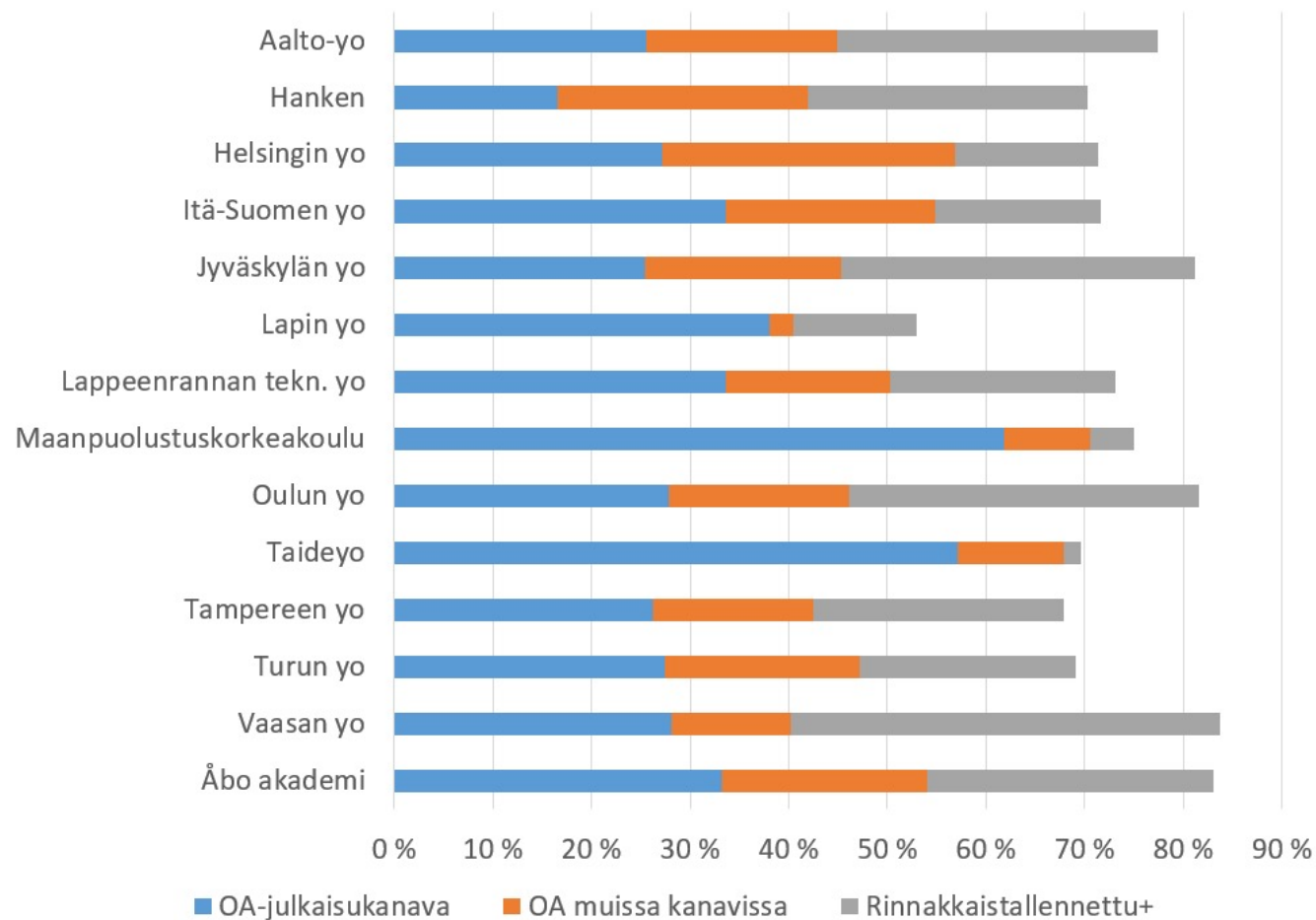

Missä mennään kotimaassa?

HANKEN

OA-julkaisujen osuus yliopistojen vuoden 2020
vertaisarvioituista artikkeleista (A1-A4, tilanne 1.4.2021)

Yhteenveto ja keskustelu

HANKEN

- » OA kasvaa ja varttuu, eri muotoja syntyy vieläkin.
- » Olemme siirtymävaiheessa.
- » Avoin ≠ Ilmainen
- » Euroopassa avointa julkaisemista edistetään vahvasti tiedepolitiikan kautta.
- » Suomi mukana kehityksessä etujoukoissa.
- » Rahoitusmallit vielä pitkälti auki. Kotimaisten lehtien kohdalla olisi tarve löytää ennakoitava ja reilu tapa mahdollistaa avoin julkaiseminen.

Kiitos! Kysymyksiä?

HANKEN

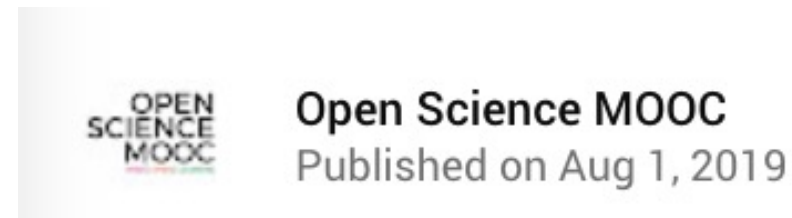
CC-BY Danny Kingsley & Sarah Brown

Haluatko tietää enemmän?

HANKEN

The image shows a YouTube video player. The video is titled "What's the big deal? The economics of global Open Access, Mikael Laakso". The video is currently at 0:10 / 24:23. The video content shows a man in a light blue shirt speaking in front of a wooden wall. The YouTube interface includes a search bar, a menu icon, and various video controls like play, volume, and full screen. The video is part of a series, with "Up next" suggested.

<https://youtu.be/3rmbeWGgrWE>

Hyviä tapoja seurata OA ilmiötä

HANKEN

- » Kattavin tietokanta OA tiedelehdistä. **Directory of Open Access Journals (DOAJ)**.
<http://doaj.org>
- » Kattavin tietokanta OA mandaateista. **ROARMAP: Registry of Open Access Repositories Mandatory Archiving Policies** <http://roarmap.eprints.org>
- » Sähköpostilista, jossa ajankohtaista keskustelua OA:sta. **The Global Open Access List (GOAL)** <http://mailman.ecs.soton.ac.uk/mailman/listinfo/goal>
- » **Eri EU maiden OA linjauksista.** <https://www.openaire.eu/member-states-overview>
- » Twitter **#openaccess**

Avointiede.fi (2017) <https://avointiede.fi/-/35-miljoonaa-euroa-tiedejulkaisujen-tilausmaksuihin>

<http://aoasg.org.au/2013/05/23/walking-in-quicksand-keeping-up-with-copyright-agreements/>

Crawford, W. (2016) <https://waltercrawford.name/goaj2.pdf>

Ilva J (2017). Korkeakoulukirjastojen muutos tilastojen valossa. Tietolinja, 2017 (2). <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201709258724>

Laakso, M., & Björk, B.-C. (2012). Anatomy of open access publishing: a study of longitudinal development and internal structure. BMC Medicine, 10:124. doi:10.1186/1741-7015-10-124

Laakso, M. (2014). Green open access policies of scholarly journal publishers: a study of what, when, and where self-archiving is allowed. Scientometrics, 99(2), 475– 494. doi:10.1007/s11192-013-1205-3

Laakso, M. and Björk, B.-C. (2013), Delayed open access: An overlooked high-impact category of openly available scientific literature. J. Am. Soc. Inf. Sci., 64: 1323–1329. doi: 10.1002/asi.22856

Neuman, Y & Laakso, M 2017, 'Balancing ideology and feasibility: A case study on adopting and evaluating open access publishing models for a society journal within philosophy' Information Research, vol 22, no. 4. <http://www.informationr.net/ir/22-4/paper773.html>

Piwowar H, Priem J, Larivière V, Alperin JP, Matthias L, Norlander B, Farley A, West J, Haustein S. (2017) The State of OA: A large-scale analysis of the prevalence and impact of Open Access articles. PeerJ Preprints 5:e3119v1 <https://doi.org/10.7287/peerj.preprints.3119v1>

Solomon, D. J., & Björk, B.-C. (2012). A study of open access journals using article processing charges. Journal of the American Society for Information Science and Technology, 63(8), 1485–1495. doi:10.1002/asi.22673

Suber, P. (2012). Open Access. MIT Press. 230p. Available OA at: <http://mitpress.mit.edu/books/open-access>

Teplitskiy, M., Lu, G., & Duede, E. (2016). Amplifying the impact of open access: Wikipedia and the diffusion of science. Journal of the Association for Information Science and Technology. <http://doi.org/10.1002/asi.23687>

Wang, X., Liu, C., Mao, W., & Fang, Z. (2015). The open access advantage considering citation, article usage and social media attention. Scientometrics, 103(2), 555–564. <http://doi.org/10.1007/s11192-015-1547-0>